

שלא יעבדו עליכם

בני נוער רבים מנצלים את חופשת הקיץ לעבודה, אך לא תמיד הם מודעים לזכויותיהם הקבועות בחוק • מי רשאי לעבוד, מהן שעות העבודה המותרות, ומה קורה כשהמעסיק מבקש שתעבדו בלילה או בשבת • **מדריך**

מאת ליטל דוברוביץקי

חופשת הקיץ בתיכונים כבר החלה ובני נוער רבים החלו לעבוד במטרה להרוויח כסף ולנצל את הזמן כשאין לימודים. חוק עבודת הנוער נועד לשמור על טובת בני הנוער לצד חוקי עבודה נוספים כמו חוק שכר מינימום וחוק הגנת השכר ולהגן עליהם בכל הנוגע לזכויותיהם בעבודה. החוקים קובעים את גיל העבודה המינימלי המותר, שכר המינימום הע"דכני, איסורים, מגבלות וכו'.

לאחרונה גור בית הדין האזורי לע"ד בודה בת"א קנס של 30 אלף שקל על פיצרייה בגלל העסקה בלילה של בני נוער. אמנם הנערים טענו כי עשו זאת מרצונם החופשי, אולם בפסק הדין נק"ד בע"כ החובה להגן על הנוער העובד אינה פוחתת גם במקרים בהם מבקש הנער לוותר על זכויותיו. במקרה אחר נקנסה חברה שניהלה מסעדה בדרום בת"א 75 אלף שקל לאחר שהעסיקה בני נוער שעות נוספות.

לדברי עו"ד דוד בכור, המתמחה בדני עבודה, מי שמעסיק נער מתחת לגיל המותר ללא קבלת היתר או בעבודה היכולה לסכן את בריאותו, נפשו או להזיק להתפתחותו, העונש

שכר המינימום המעודכן לבני נוער

עד גיל 16: 19.52 ש'

עד גיל 17: 20.92 ש'

עד גיל 18: 23.15 ש'

נתונים: משרד הכלכלה והתעשייה

המקסימלי שאפשר להטיל עליו הוא שנה מאסר או קנס של 43,800 שקל. מי שמעסיק נער ללא אישור רפואי העונש המקסימלי הוא חצי שנה מאסר או קנס של 29,200 שקל. מי שמעסיק נער בשעות מעבר לשעות האמורות או ביום מנוחתו השבועי, או לא מאפשר לו לצאת להפסקה, עלול לרצות חצי שנת מאסר או לשלם 26,100 שקל. יפה סולימני, מנהלת מינהל הסדרה ואכיפה במשרד הכלכלה והתעשייה: "כדי לשמור על זכויות בני הנוער, פועל המשרד הן לאכיפה מוגברת של זכויות בני הנוער בחודשי הקיץ והן להסברה אפקטיבית על זכויותיהם. לשם כך ניתן להוריד את האפליקציה החינמית 'בני נוער עובדים'." באמצעות משרד הכלכלה והתע

ניין להעביר את בני הנוער הכשרה, הכנה, השתלמות או תקופת התלמדות זמנית חייב לשלם להם במהלך תקופה זו שכר בגובה שכר העבודה, שלא יפחת משכר המינימום בחוק.

הגבלת שעות עבודה: נער יועסק לכל היותר 8 שעות ביום ולא יותר מ-40 שעות בשבוע. ניתן להעסיק בני 16 ומעלה במקום שמותר לעבוד בו יותר מ-8 שעות ביום עד 9 שעות ביום אך לא יותר מ-40 שעות שבועיות.

לדברי עו"ד פורת-קוצר, "העסקת בני נוער בשעות נוספות אסורה ועלולה לגרום סנקציות כלכליות".
שבת: אין להעסיק בני המנוחה השבועי הקבוע לפי דתם (שבת ביהדות). מרובר באיסור מוחלט.

שייה ועו"ד יעל פורת-קוצר, שותפה ומנהלת מחלקת דיני עבודה במשרד דורון טיקוצקי קנטור גוטמן צרבוים, הכנו מדריך להעסקת בני נוער בקיץ. **גיל העבודה:** החוק מגביל תעסוקה מגיל 15 ומעלה. עם זאת, בחופשת לימודים רשמית החוק מתיר לבני נוער מגיל 14 ומעלה לעבוד בתנאי שהעבודה קלה, בטוחה ומוגנת ולא תזיק לבריאותם ולהתפתחותם הגופנית והנפשית התקינה.

אישורים נדרשים: הנער חייב להיות ציג למעסיק צילום מתעודת הזהות שלו או של ההורים, וכן אישור מרופא המשפחה. על המעסיק לשמור אישור זה עד שנה מסיום ההעסקה של הנער. **שכר על התלמדות:** מעסיק שמעו

עו"ד יעל פורת-קוצר (בתמונה): "בחופשת לימודים רשמית החוק מתיר לבני נוער מגיל 14 ומעלה לעבוד בתנאי שהעבודה קלה, בטוחה ומוגנת ולא תזיק לבריאותם"

צילום: סטודיו שלומן

ביום הקודם, מגבלת השעות היא עד כ-7 שעות עבודה (שישי ביהדות). **מנוחה:** ביום עבודה של 6 שעות ומעלה המעסיק מחויב לתת הפסקה לנער למשך 45 דקות לכל הפחות, מתוכה הפסקה רצופה של חצי שעה שבה רשאי הנער לצאת מהעבודה. **עבודת לילה:** אין להעסיק בני נוער שגילים מתחת לגיל 16 בלילה (בין 20:00 לשעה 8:00 למחרת). במהלך הלימודים: בגילאים 16-18 ניתן לעבוד עד 22:00 או 23:00 (תלוי במקום העבודה) ובחופשה ניתן להעסיק בני נוער בגילאים 16-18 עד הצות.

נסיעות: בנוסף למשכורת, ישולמו הוצאות הנסיעה מהמגורים למקום העבודה ובחזרה לפי מחיר הנסיעה היומי או לפי מחיר חופשי חודשי, הנמוך מביניהם (עד 26.40 שקל ליום). **קנסות ועונשים:** אין להטיל על בני הנוער העובדים קנסות או עונשים, ניכוי שכר בגין "נוקים" וכו', כל עוד זה לא הותר לפי החוק.

הודעה לעובד: חובה למסור לנער/נערה הבאים לעבוד למשך 7 ימים לפחות טופס שמבהיר את מסגרת העבודה ואת הזכויות והחובות. מסירת ההודעה תיעשה בתוך 7 ימים מתחילת העבודה. lital-do@yedioth.co.il